

A magyar nép vándorlása a honfoglalás előtt

Bevezető gondolatok

- A magyarok – és a legtöbb nép – eredete, **őshazája kérdésében sok a bizonytalanság**, hiszen igen kevés és egymásnak ellentmondó forrással rendelkezünk. A helyzetet bonyolítja, hogy a népek vándorlásaik során keveredtek egymással, ennek következtében pl. tárgyi kultúrájuk is átalakult, érintkezett, kereskedhettek is.

A tétel kifejtése

- A föld történetében **ciklikusan bekövetkező éghajlatváltozás** miatt a sztyeppövezet határa többször változott, ami az ott élőket életmód-változtatásra vagy vándorlásra kényszerítette. Így kezdődött a magyarok őseinek vándorlása is a „**népek országútjának**” is nevezett eurázsiai sztyepp vidékén.

A magyarok vándorlásának állomásai:

1. Urali őshaza (Kr.e. 4. évezred)

- Az Ob és az Ural hegység közötti terület.
- Pattintott **kőeszközök** használata, **zsákmányszerző** (halász – vadász - gyűjtögető) **életmód**.

2. Finnugor őshaza (Kr.e. 3. évezred)

- A későbbi szamojédok különválásnak oka valószínűleg a relatív túlnépesedés.
- Megjelentek a **csiszolt kőeszközök**, csonteszközök, agyagedények, **zsákmányszerző életmód** jellemző.

3. Ugor őshaza (Kr.e. 2. évezred)

- Egy felmelegedés miatt különváltak a későbbi finn-permi népek és a későbbi ugorok (magyarok, vogulok, osztjások). Az utóbbiak az Ob, Irtis és Iszim vidékére vándoroltak.
- Életmódjukra a **legeltető állattartás** lett a jellemző (juh, kecske, szarvasmarha, ló).
- Megjelent a **fémeszközök** használata (réz, bronz).

4. Magyar őshaza, Baskíria (Kr.e. 1 és Kr.u. 1. évezred közepe között)

- Az ugorok **szétválása** az újabb felmelegedés miatt a Kr.e. 1. évezred első felében történhetett.
 - vagy nyugatabbra vándorlás és életmódváltás (a későbbi magyarok áttérése a nomád állattartásra)
 - vagy északabbra kellett költözni a korábbi életmód megőrzése érdekében (obi-ugorok).
- A nyugatra vándorlók érkeztek Baskíriába, a Volga és az Ural közötti területre.
- A vándorlás során **iráni** népekkel, Baskíriában **török népekkel** kerültek kapcsolatba.
- Terjed a **vashasználat**, kialakul a **katonai szervezet** + íj, nyíl, pajzs, rövid kard, lándzsa, lemez- és bőrpáncél
- kereskedelem kialakulása, feltételezhető a **vaspapucsos faeke** használata, ami a földművelés kezdeteire vall.
- Julianus barát a XIII. században a Magna Hungaria nevet a térségnek, itt kereste a magyarok rokonait.

5. Levédia

- 600 körül délkeletre vándorolnak és a VIII. században a **Kazár Birodalom** fennhatósága alá kerültek a Volga – Don – Donyec és az Azovi-tenger által határolt területen
- A földművelésre lett a hangsúlyos + a kertgazdálkodás, gyümölcsstermesztés. A **baromfitartás** elterjedése → részben letelepedett életet éltek.
- Kazár hatásra alakult ki a **kettős fejedelemség**:
 - kende/**kündü** a szakrális, a **gyula** pedig a kormányzati katonai vezető lehetett a források szerint.
- Itt szilárdultak meg a **törzsi keretek** (7 törzs).
 - 7 törzs közül öt neve türk (Kér, Keszi, Tarján, Jenő, Kürtgyarmat) és kettőé finnugor (Nyék és Megyer).
- A térséget a belső háborúk miatt hagyták el a magyarok, ekkor csatlakozott a magyarokhoz a **kabarok** 3 törzse.

6. Etelköz (9. század)

- Helyszínét a források alapján nem lehet egyértelműen beazonosítani. (Dnyeper–Duna köze)
- A törzsek szövetsége itt erősebbé vált (**vérszerződés**, bár ennek konkrét tartalma nem egyértelmű a források alapján).
- Közös folytatott zsákmányszerző hadjáratokat a bolgárok, bizánciak és a Kárpát-medencében élő szlávok ellen. Adófizetésre kényszerítették őket, s az ott ejtett foglyokat rabszolgaként a bizánciaknak adták el.
- 862-től több esetben is jártak a Kárpát-medencében a korabeli források szerint a kalandozók.

A tétel összegző lezárása

- A régészeti leletek alapján a magyarok ősei antropológiailag többségükben europid jellegű népesség voltak.
- Az arab írásos források és a középkori történeti hagyomány miatt felmerült a hun-magyar és a török-magyar rokonság kérdése, s a vita a mai napig nem zárult le. A török kulturális kapcsolat valóban erős (pl. szókincs, keleties jellegű tárgyi, népzenei hagyomány), ami arra utal, hogy bár a tudomány ismeretei szerint a magyar nyelv finnugor eredetű, a magyar kultúra többgyökerű.

További érdekes oldalak vagy ötletek

- [A magyar nép eredete és vándorlása](#)
- [A magyar nép vándorlása](#)